

LESBRIEF

POVJE EN DE DRIE SINAASAPPELS

verbeeld
verrijk
verwonder

BESTE DOCENT,

Binnenkort komt de voorstelling *Povje en de drie sinaasappels* in het speellokaal spelen. Met deze lesbrief kun je de voorstelling alvast met de leerlingen voorbereiden. Je kunt alle opdrachten doen of de opdrachten kiezen waar je zin in krijgt of die goed aansluiten bij jouw klas. De opdrachten zijn geïnspireerd op muziek- en theateropdrachten.

Veel plezier met de voorbereiding in deze lesbrief en met de voorstelling in jullie speellokaal.

POVJE EN DE DRIE SINAASAPPELS

Je zal maar prins zijn en doodongelukkig en dat alleen een spontane lachbui je kan redden van al je ongeluk. Nou, precies daar heeft onze Povje last van. Totdat de heks Fata Morgana per ongeluk struikelt. Povje vindt dat zo grappig dat hij ineens keihard begint te lachen. Probleem opgelost zou je denken. Maar de heks is woedend en spreekt een vloek uit: per direct wordt Povje hopeloos verliefd op drie sinaasappels. Sinaasappels die nu nog in het bezit zijn van een zeer gevaarlijke gigantische kokkin ergens ver weg. Met gevaar voor eigen leven maar hoteldebotel verliefd gaat Povje op zoek naar zijn drie sinaasappels...

Na de voorstelling krijgen de kinderen een korte theaterworkshop, waarin zij Povje en de andere personages zelf mogen spelen. Zo spelen zij net als Povje heel somber of juist blij, verliefd en dapper. En hoe speel je eigenlijk een gemene heks of....een sinaasappel?

Povje en de drie sinaasappels is een bewerking van de zonnige opera van Prokofjev. Met veel muziek en dwaze humor spelen we een voorstelling om verliefd op te worden.

OPDRACHT 1: VERHAAL VERTELLEN

GROEP 1 T/M 4

BENODIGDHEDEN:

Bijlage 1: verhaal + bijlage 2: de muziek

VOORBEREIDINGSTIJD:

5 minuten

TIJDSDUUR:

12 minuten

DISCIPLINE:

Theater en muziek

VAARDIGHEDEN:

Luisteren

UITLEG:

In de bijlage vind je het verhaal van *Povje en de drie sinaasappels*. Deze kun je ter voorbereiding voorlezen aan de klas.

TIP:

Wil je de vertelling iets theateraler maken?

De acteur van de voorstelling speelt alle rollen door een simpel attribuut op de hand te zetten als een pop. Je kunt wat attributen verzamelen, zoals drie sinaasappels, een kroontje, een rat, een heksenhoed of -neus en zo de personages voor de kinderen spelen.

VERDIEPING:

De voorstelling is volledig doorgecomponeerd. Dit betekent dat onder iedere scène muziek zit. In dit geval klassieke muziek. Tijdens het vertellen kun je (gedeelten van) de muziek al laten horen. In bijlage 2 staat welke muziek bij welk onderdeel van het verhaal hoort.

OPDRACHT 2: VERHAAL LEREN KENNEN

GROEP 1 & 2

BENODIGDHEDEN:

Bijlage 3: uitgeprinte kaartjes of rekwisieten en muziek uit de voorstelling op Youtube ([Frans Liszt – Liebestraum](#)).

VOORBEREIDINGSTIJD:

3 minuten

TIJDSDUUR:

10 minuten tot zo lang het leuk is.

DISCIPLINE:

Muziek

VAARDIGHEDEN:

Luisteren, kijken en kennis activeren.

UITLEG:

Het verhaal van Povje is een lang verhaal met veel plotwendingen. Om de voorkennis te blijven activeren kun je spelletjes doen met de verzamelde rekwisieten. Geen rekwisieten? Gebruik de kaartjes uit de bijlage.

OPDRACHT:

De kinderen zitten in de kring. In het midden liggen de rekwisieten of de kaartjes. Als de muziek aanslaat, doen alle kinderen hun ogen dicht. Eén kind krijgt een tikje van jou (de leerkracht). Deze leerling mag één rekwisiet of één kaartje weghalen. Welk kaartje is weg? Wat weten de kinderen nog van dit personage of deze locatie?

OPDRACHT 3: SPELEN MET EMOTIES**GROEP 1 T/M 4****BENODIGDHEDEN:**

Het kan fijn zijn om deze opdracht in het speellokaal/een ruim lokaal te doen.

TIJDSDUUR:

10 minuten tot zo lang het leuk is.

DISCIPLINE:

Theater: non-verbaal spel.

UITLEG:

In de voorstelling komen heel veel verschillende emoties aan bod. In deze opdracht ga je samen met de leerlingen aan de slag om de 4 B's, boos, bang, blij en bedroefd (verdrietig), te ontdekken.

OPDRACHT:

Besprek de vier basisemoties, met bijvoorbeeld de onderstaande vragen:

- *Wanneer ben je boos?*
- *Kan iemand aan je zien dat je boos bent? Hoe dan?*
- *Wat is het verschil tussen bang en boos?*
- *Kan je aan iemand zien dat hij verdrietig is? Hoe dan?*

Na het gesprek gaan de kinderen oversteken. Jij speelt de klaar-over.

De kinderen wachten op jouw seintje.

Jij roept: 'Dit is de oversteek van de blije kinderen'. De kinderen steken allemaal blij over.

Ga zo door totdat je alle emoties hebt gehad.

TIP:

Je kunt kiezen voor non-verbaal spel. De kinderen spelen de emotie alleen uit in hun lijf en hun gezicht. Later kun je er geluid aan toevoegen. Geef als spelregel dat de leerlingen de opdracht voor zichzelf doen. Interactie kun je eventueel later nog laten opzoeken.

VERDIEPING 1:

Kinderen toe aan een extra uitdaging? Terwijl de kinderen oversteken kun je in je handen klappen. Alle kinderen staan dan stokstijf stil in een standbeeld van de emotie die ze aan het lopen zijn. Benoem waar je de emotie aan kan zien. Nodig eventueel kinderen uit om te benoemen wat ze zien.

VERDIEPING 2:

Bespreek de nuances van de emoties. Je kunt vrolijk zijn, want het is een prachtige dag. Maar je bent misschien superblij wanneer je jarig bent en je krijgt het cadeau dat je altijd al wilde. Hoe steek je een beetje blij over? En superverdrietig?

VERDIEPING 3:

Kinderen bedenken zelf de emotie. De kinderen staan weer klaar voor de oversteek. Benoem de onderstaande situaties (of bedenk zelf situaties die goed passen bij de klas). Welke emotie voelen de leerlingen hierbij? Hoe steken ze over?

Bespreek na! Dit kan door bijvoorbeeld in je handen te klappen en de standbeelden te bespreken.

SITUATIES:

Dit is de oversteek van kinderen...

- die met hun nieuwe schoenen in een hondendrol zijn gaan staan
- die te laat van huis zijn gegaan en te laat op school komen
- die door de regen moeten lopen
- die vandaag jarig zijn
- die zijn gevallen en zere knieën hebben
- die bijna vakantie hebben
- die worden achtervolgd door een wesp
- die een lekker ijsje gaan kopen
- die te laat zijn

OPDRACHT 4: VERWERKING

GROEP 1 T/M 4

BENODIGDHEDEN:

Papier en stiften/potloden, muziek uit de voorstelling. Zie bijlage 2.

VOORBEREIDINGSTIJD:

5 minuten

TIJDSDUUR:

30 minuten

DISCIPLINE:

Tekenen en muziek

VAARDIGHEDEN:

Beeld geven aan een ervaring en ervaring verbinden aan eigen beleefwereld.

UITLEG:

Bespreek de voorstelling na met de leerlingen. Doe dit het liefst binnen een week.

Probeer open vragen te stellen. Alle antwoorden zijn goed. Kinderen kunnen snel associëren.

Probeer het gesprek steeds terug te brengen naar de voorstelling.

Vraag om verdieping, blijf doorvragen en kijk of de kinderen een verbinding kunnen maken met hun eigen leefwereld. Bijvoorbeeld: 'Wat voelde je?', 'Spannend!', 'Hoe voelde dat?'

OPDRACHT:

Bespreek de onderstaande vier vragen. Geef voor iedere vraag 5 minuten bespreektijd. Na het stellen van de vraag, geef je de kinderen 1 minuut denktijd. Het kan de kinderen helpen om hun ogen even dicht te doen bij het nadenken. Spreek af dat de kinderen naar elkaar luisteren, dat ze op elkaar mogen reageren, maar dat jij het teken geeft wanneer. Vertel dat alle antwoorden goed zijn.

1. Wat zag je?
2. Wat dacht je?
3. Wat voelde je?
4. Op wie of wat uit de voorstelling lijkt jij?

VERDIEPENDE VRAGEN:

- Leg eens uit?
- Waar merkte je dat aan?
- Beschrijf dat eens?
- Wat bedoel je daar precies mee?

Deze nabespreking is afgeleid van de 'Gesprekstoel nabespreken' met kinderen gemaakt door N. Graumans-Tigchelaar.

AFDELING EDUCATIE

Jeugdtheater Hofplein vindt cultuureducatie essentieel voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Cultuureducatie helpt kinderen betekenis te geven aan de wereld om hen heen. Hoe ervaren zij hun eigen leven, met welke blik kijken zij naar de wereld en hoe doen anderen dat? Een sterk ontwikkeld cultureel bewustzijn helpt kinderen en jongeren om met een open, respectvolle en verdraagzame houding in het leven te staan.

De afdeling educatie ontwikkelt bij veel Hofpleinproducties een passend educatief programma: lesbrieven, voor- of nagesprekken en workshops. Je vindt het aanbod van dit seizoen op www.jeugdtheaterhofplein.nl/educatie.

Ons programma bestaat uit zowel voorstellingen op school als voorstellingen in het theater. Ook is het mogelijk om een kijkje achter de schermen te nemen tijdens een backstage tour in het Hofpleintheater. Naast het voorstellingsaanbod adviseren wij je graag over theaterworkshops (spel, zang en dans) bij jou op school.

Vind je het belangrijk om jouw leerlingen een doorlopende leerlijn theater aan te bieden, die aansluit bij de visie van jouw school? Wij leveren maatwerk en luisteren graag naar jouw wensen.

Neem gerust contact op voor meer informatie of om een afspraak te maken.

Hartelijke groet,

Annelies, Katinka, Maaïke & Waldemar.
Team Educatie Jeugdtheater Hofplein

010 – 754 00 15
educatie@jeugdtheaterhofplein.nl

BIJLAGE 1: POVJE EN DE DRIE SINAASAPPELS

HET VERHAAL

In een koninkrijk hier ver vandaan woonde eens een volk dat altijd blij was. De koning en de koningin van het rijk hadden een zoon: prins Povje. Povje was geen blij baby geweest. Hij moest altijd huilen. Maar Povje was ook geen blij kind. Povje was altijd sip.

In het rijk van de koning en de koningin woonde ook een heks: Fata Morgana. Och, wat genoot zij van het gehuil en het gesip van Povje! Eindelijk eens iemand die niet altijd blij was! Bovendien, zolang Povje altijd sip was, zou hij geen koning worden.

Op een zekere dag besloot de heks Prins Povje te bezoeken. Maar o wee! Wat gebeurde er toen. De heks struikelde over de drempel. Ze maakte een enorme uitglijer. En Povje? Die had het gezien. Voor het eerst in zijn leven moest Povje vre-se-lijk lachen. Hij kwam niet meer bij.

Dit kon de heks niet hebben! Boos stak ze haar handen in de lucht en toverde: 'Povje! De liefde van jouw leven verstop ik in drie sinaasappels. Deze sinaasappels zijn ver ver weg. Het is een lange tocht. Krijg je dorst? Wil je water? Open nooit de sinaasappels als er geen water is, want dan zul je nooit liefde kennen.' De heks draaide zich om en beende weg.

'Verliefd?' dacht Povje, 'Dat ben ik nog nooit geweest'. 'Hee, wat is dat nu?' 'Ik voel me ineens.. licht' 'Ik heb zin om te zingen' 'Is dit... blij zijn?' Och wat voelde Povje zich anders. Zijn mondhoeken krulden van laag naar omhoog, zijn ogen leken niet meer op halve manen en hij voelde de wind door zijn haren wapperen. Hij besloot: 'Ik moet die drie sinaasappels – met daarin de liefde van mijn leven- onmiddellijk vinden. Samen met Tartoffo – de clown van het koninkrijk – ging Povje op pad.

De twee liepen langs dorpjes, langs steden, grote meren en ze beklommen hoge bergen. Povje keek zijn ogen uit. Wat was dit anders dan de muren van het paleis! Tartoffo vertelde onderweg alle grappen die hij kende – en maar verzinnen kon. Povje kreeg pijn in zijn mond en in zijn buik van het schaterlachen.

De reis was makkelijk gegaan. Maar nu kwamen ze aan bij de woestijn. Poe! Wat was het heet. En wat kregen ze een dorst. Tartoffo vertelde maar niet meer zulke lange moppen, zodat ze niet nog moeier zouden worden. Bijna wilde het duo opgeven - totdat ze iets roken. Ui, knoflook, peterselie, citroen; het was de keuken van een paleis! Ze snelden erheen. Keken om het hoekje van de deur. Daar helemaal bovenop de kast in de keuken glansden drie oranje bollen. De sinaasappels!

Povje klom op de schouders van Tartoffo. Wiebelend probeerde hij de sinaasappels te pakken. Maar drie sinaasappels pakken en je vasthouden, dat gaat niet! Povje zwierde en wankelde. Om niet te vallen, greep hij de kast. De kast begon ook te zwieren en wankelen en viel om.

KLESTSJ KLONG KLANG. Wat een schrik! Povje bleef stokstijf stil staan en ook Tartoffo durfde niet te ademen. Een oud vrouwtje stak haar hoofd om de deur. 'Wat moet dat allemaal?' 'Wat doen jullie met mijn sinaasappels?'

‘Nou, ik was, wij waren, de heks, ze toverde’ hakkelend Povje het hele verhaal aan de oude vrouw. De vrouw kneep Povje in zijn wang, liet de clown en de prins hun flessen met water bijvullen en gaf de sinaasappels cadeau. ‘En nu snel weer terug naar jullie koninkrijk’. ‘Ik zal jullie de kortste route wijzen.’

Vol goede moed gingen de prins en de clown weer op pad.

Povje zag er een beetje gek uit, vond Tartoffo. Zijn wangen waren rood, zijn ogen leken wel kraaltjes, zo mooi glommen ze. Hij kuste de sinaasappels, stak ze in de lucht en draaide ze rond terwijl hij er glimlachend naar keek.

‘Tartoffo, ik heb me nog nooit zo gevoeld. Mijn hart zingt!’

Verliefd ziet er maar gek uit, besloot Tartoffo. Maar Povje was gelukkig, dus Tartoffo ook.

Maar hadden zij maar geweten in welke valstrik ze waren gelopen! De oude vrouw was gewoon de heks Fata Morgana geweest. Natuurlijk had ze niet de goede weg gewezen.

Tartoffo en Povje liepen almaar verder en verder de woestijn in.

Het was heet, ze hadden zo’n dorst dat de flessen water al heel snel leeg waren. Zelfs de grapjes van Tartoffo waren opgedroogd en op alleen verliefdheid kun je niet leven.

‘Povje’ zei Tartoffo ‘Ik kan niet meer. Ik heb zo’n vre-se-lijke dorst’

Povje zag hoe Tartoffo naar de glanzende sinaasappels in zijn handen keek.

‘Tartoffo, als er geen water in de buurt is en ik open de sinaasappel, dan zal ik mijn liefde nooit ontmoeten!’

‘Povje, anders kan ik niet meer en val ik hier ter plekke neer.’ Tartoffo die altijd zo vrolijk was liet zijn mondhoeken zakken. Hij was sip.

‘Vooruit’, zei Povje. ‘We maken één sinaasappel open om te eten en te drinken’

Heel voorzichtig pelde Povje met zijn kleine prinsenvingers de eerste sinaasappel open.

Bij de laatste schil zuchtte hij opgelucht. De liefde van zijn leven zat niet in deze sinaasappel.

Van de sap en de vitamines konden Povje en Tartoffo weer een paar dagen verder lopen door de hete woestijn. Maar niet al te lang daarna kregen ze weer heel erge honger en dorst. Ze besloten de tweede sinaasappel open te maken. Ze moesten wel!

Maar ook in deze tweede sinaasappel zat de liefde van Povjes leven gelukkig niet.

Doordat ze de verkeerde weg liepen, raakten ze maar niet uit de woestijn. Ze sjokten door maar alles wat ze zagen was zand zand zand.

‘Dit kan zo niet langer, Povje. We moeten de derde sinaasappel aanbreken’

Dit wilde Povje echt niet. Hoewel hij moe en uitgedroogd was, voelde hij zijn hart kloppen van blijdschap voor de liefde in de sinaasappel. Hij kon deze niet pellen!

Povje voelde de sipheid alweer bovenkomen, zijn ogen gingen al hangen, zijn mondhoeken zakten naar beneden toen ineens. ‘Daar! Een emmer water!’ Tartoffo begon snel te lopen.

‘Dat zijn geen leuke moppen, Tartof’, zei Povje.

‘Het is geen grap. Kijk!’

Ja hoor, daar stond een emmer water.

Tartoffo zette zijn lippen al aan de rand van de emmer.

‘Wacht! We maken eerst de sinaasappel open’

Heel voorzichtig zette Povje zijn nagel in het puntje van de sinaasappel.

Hij prikte in de schil, haalde diep adem en trok een stuk van de schil eraf.

En wat zag hij daaronder?

Een klein kroontje, lange haren en een glimlach van oor tot oor. Het was een prinses.

Het voelde alsof Povjes hart opende. Zo iets liefs en moois had hij nog nooit gezien.

‘Lieve Povje, we hebben geen tijd te verliezen. Die oude vrouw, dat was gewoon heks Fata Morgana. Ze wees jullie de verkeerde kant op. We moeten gaan. Volg mij. Ik weet de weg.’

En zo leidde de prinses Povje en Tartoffo naar huis.

Toen ze aankwamen bij het paleis was de koning vol vreugde. Hij had Povje namelijk nog nooit zo blij gezien. De prinses werd met open armen ontvangen door het volk en het hof. Diezelfde dag werd nog besloten dat Povje en de prinses zouden trouwen.

Maar één persoon was niet zo blij met Povje zijn geluk.

In de vroege ochtend sloop Fata Morgana naar de paleiskamer waarin Povje en zijn prinses in een diepe gelukkige slaap lagen. Ze stak haar armen in de lucht en toverde de prachtige prinses in een grote grijze rat met een glanzende lange staart en twee gele tanden.

Toen de gelukkige Povje wakker werd, zag hij de heks aan zijn voeteneind zitten.

'Povje, helaas is je bruid gevlucht. Ze vond je... niet mooi genoeg'

Dus ik, de goeie vrouw die ik ben, zal mijzelf opofferen en haar plaats innemen. Ik zal met jou trouwen.'

Povje geloofde er helemaal niks van en werd razend. Hij sprong uit bed, wilde op Fata Morgana duiken, toen hij ineens iets voelde kriebelen aan zijn kuit. Het was een rat.

'Ga weg, vieze prinses', riep Fata Morgana uit. Hiermee verraadde ze zichzelf.

Voorzichtig pakte Povje het grijze dier op. 'Prinses, ben jij dat?'

'Wat heeft die gemene heks je aangedaan! Sinaasappel, rat, het maakt mij allemaal niet uit, ik zal voor je zorgen. Jij bent mijn prinses en ik hou van jou!'

Povje drukte zijn lippen stevig op het snuitje van de rat.

Hij voelde geen snorharen, geen spitse tanden of een zachte vacht. Hij voelde lippen en rook zoet geurende wangen. Door Povjes onvoorwaardelijke liefde was de rat weer veranderd in de prinses.

Diezelfde dag nog trouwden Povje en de prinses.

De heks kreeg straf: ze mocht nooit meer toveren, maar moest zorgen voor de sinaasappelbomen in het koninkrijk. Dat vond de heks eigenlijk fijn. In de woestijn had ze mensen gemist.

Voor het eerst waren alle mensen in het koninkrijk blij en was er geen gesip meer.

BIJLAGE 2: MUZIEK

Let op: Houd er rekening mee dat er eventueel reclame wordt afgespeeld aan het begin van de YouTubefragmenten.

1. De verteller vertelt het verhaal
Muziek: [Liebestraum – Frans Liszt](#)
2. De baby huult
Muziek: [Dance of the knights - Romeo en Julliet – Prokofiev](#)
3. De heks doet haar intrede
Muziek: [Aquarium - Camille Saint-Saëns](#)
4. Povje lacht de heks uit en de heks betovert Povje
Muziek: [Ah! fuggi il traditor! – Wolfgang Amadeus Mozart](#) (link start bij 0:00:47)
5. Personages zijn aan het hof
Muziek: [Non Piu Andrai - Wolfgang Amadeus Mozart](#)
6. Povje en de nar gaan op reis
Muziek: [William Tell ouverture – Gioachino Rossini](#)
7. Povje en de nar lopen door de woestijn:
Muziek: [Aladdin Suite – Carl Nielsen](#)
8. Eindlied
Muziek: [La Italiana in Algeri - Rossini](#) (De link start bij 2:22:30)

BIJLAGE 3: PLAATJES

